

RJ-Uiting 2005-4

Ten geleide

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) heeft diverse reacties binnengekregen op de RJ-Uiting 2005-1 inzake de verwerking van pensioenverplichtingen in eigen beheer in de jaarrekening van kleine rechtspersonen. Over de inhoud van de voorwaarden die zijn geformuleerd voor de mogelijke toepassing van de fiscale grondslagen voor deze pensioenverplichtingen zijn diverse opmerkingen gemaakt. Deze opmerkingen maken duidelijk dat de geformuleerde voorwaarden nog de nodige vragen oproepen en ook nog een nadere verfijning en aanvulling vragen om te waarborgen dat de uiting toepasbaar is in alle situaties die in aanmerking zouden moeten komen voor de eenvoudige fiscale verwerking,

Uit reacties blijkt dat de RJ-Uiting 2005-1 soms werd beschouwd als een verzwaring van de voorschriften. De RJ benadrukt dat dat geenszins het geval is. In RJ 271.315 (oud, zie de editie 2003 op pagina 547) was geregeld dat voor de opgebouwde pensioenaanspraken een statische voorziening dient te worden gevormd op basis van de grondslagen die door de Verzekeringskamer worden gehanteerd. Deze komen niet overeen met de thans wettelijk fiscaal voorgeschreven grondslagen (rekenrente tenminste 4% en geen leeftijdsterugstelling). Gezien de huidige lage rentestand kan op dit moment bij de bepaling van de pensioenvoorziening eigen beheer in de statutaire jaarrekening niet met 4% rekenrente worden gerekend. Er is bij de huidige rentestand naar verwachting meer geld nodig om de pensioenverplichting na te komen dan het bedrag van de fiscale voorziening. De RJ-Uiting 2005-1 was er dus op gericht om in bepaalde situaties toe te staan dat uitsluitend een fiscale waardering en verwerking behoefde plaats te vinden.

Het NIVRA en de NOvAA hebben allebei in hun reactie gevraagd om alle kleine rechtspersonen zonder uitzondering toe te staan om de pensioenverplichting in eigen beheer volgens de fiscale grondslagen te verwerken.

Gezien de bovenvermelde reacties heeft de RJ besloten om de vrijstelling uit te breiden en alle kleine rechtspersonen toe te staan de pensioenverplichting in eigen beheer volgens de fiscale waarderingsgrondslagen te waarderen. Aangezien dit in tijd van lage rentestand tot een relatief lage pensioenvoorziening leidt ten opzichte van de voorziening berekend volgens de normaal toepasselijke grondslagen zoals in hoofdstuk B14 Personeelsbeloningen van de RJK-bundel opgenomen, stelt de RJ de eis dat in de toelichting wordt uiteengezet dat de pensioenvoorziening volgens de fiscale grondslagen is bepaald.

Overigens loopt een kleine rechtspersoon bij een dergelijke verwerking mogelijk een fiscaal risico. In de Wet op de loonbelasting wordt met betrekking tot pensioenverplichtingen die in eigen beheer worden gehouden een koppeling gemaakt met de Pensioen- en Spaarfondsenwet. In de Pensioen- en Spaarfondsenwet wordt gesteld dat de regeling moet voldoen aan de bij ministeriële regeling vast te stellen nadere regels. In die ministeriële regeling ("Regeling voorwaarde pensioentoezeggingen aan direct en indirect grootaandeelhouders" uitgegeven door de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) is de voorwaarde opgenomen dat er op de balans van de rechtspersoon een bedrag moet worden gereserveerd dat voldoende te achten is om de uit de toezegging voortvloeiende verplichtingen na te komen. De Raad voor de Jaarverslaggeving is er op gewezen dat het risico bestaat dat de fiscus het standpunt zal innemen dat de fiscaal gevormde voorziening niet

voldoet aan deze voorwaarde. Als dat het geval is, stelt zij daarmee ook dat de pensioenregeling niet voldoet aan de vereisten van de Wet op de Loonbelasting. Het gevolg daarvan zou zijn dat de pensioenaanspraak belast wordt voor de loonbelasting (omkeerregeling niet van toepassing). Het is uiteraard aan de rechtspersoon zelf om te beoordelen hoe groot dit risico is en of zij dit risico aanvaardbaar acht.

RJ-Uiting 2005-4: 'Verwerking van pensioenverplichtingen in eigen beheer in de jaarrekening van kleine rechtspersonen (2).'

21 oktober 2005

Alinea 110 van hoofdstuk B14 Personeelsbeloningen in de RJK-bundel (Editie 2004) wordt als volgt gewijzigd. De wijzigingen zijn in cursieve letter weergegeven.

'Voor toegezegd-pensioenregelingen van de directeur-groot-aandeelhouder die in eigen beheer worden gehouden is het toegestaan om bij de berekening van de pensioenverplichting en de pensioenlasten geen rekening te houden met toekomstige salarisstijgingen zodat deze pas in aanmerking worden genomen op het moment dat de opgebouwde pensioenaanspraken als gevolg daarvan zijn aangepast.

Met toekomstige open indexaties (deze zijn procentueel niet bepaald maar gedefinieerd als zijnde gelijk aan een in de regeling gespecificeerd algemeen indexcijfer), wordt dan impliciet rekening gehouden door bij de berekening van de pensioenverplichting een disconteringsvoet te hanteren gelijk aan een reëel verwacht beleggingsrendement dat neerwaarts wordt gecorrigeerd met een percentage gelijk aan de gemiddeld te verwachten toekomstige indexatie van de uitkeringen op grond van de toegezegde open indexatie. In de praktijk wordt hiervoor vaak een per saldo disconteringsvoet van 4% gehanteerd, maar in tijden van lage rentestand kan er aanleiding zijn een nog lager percentage dan 4% te hanteren. De rechtspersoon vermeldt met betrekking tot deze pensioenregelingen de gevolgde waarderingsgrondslag en de gehanteerde rekenrente.

Het wordt de rechtspersoon toegestaan een pensioenverplichting in eigen beheer op te nemen ter grootte van de ten behoeve van de fiscale winstbepaling in aanmerking te nemen voorziening. Indien de rechtspersoon van de mogelijkheid van fiscale waardering van de pensioenvoorziening in eigen beheer gebruik maakt, vermeldt de rechtspersoon in de toelichting dit feit, alsmede de gehanteerde berekeningsgrondslagen en de gehanteerde rekenrente.'

Ingangsdatum

Deze aanvulling op de RJK-bundel is direct van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2005 op het moment van publicatie van deze Uiting. Eerdere toepassing is toegestaan.

RJ-Uiting 2005-1 is per heden ingetrokken.